

Практичне заняття № 4.

Тема: Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності

Мета: систематизувати знання про організаційно-правові та технологічні аспекти інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронної діяльності, сформувати практичні навички з аналізу інформації, оцінки ризиків та прийняття рішень на основі аналітичних даних.

Питання для обговорення:

1. Охарактеризуйте організаційно-правові засади інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності правоохоронних органів України.
2. Розкрийте сутність основних напрямків та критеріїв оцінки ефективності аналітичної роботи у сфері правоохоронної діяльності.
3. Охарактеризуйте принципи збору, обробки та використання інформації у правоохоронних органах.
4. Назвіть умови та обмеження використання відкритих джерел інформації (OSINT) під час аналітичної діяльності.
5. Охарактеризуйте призначення та завдання автоматизованих інформаційних систем у правоохоронній діяльності.
6. Розкрийте сутність аналітичного циклу: ідентифікація проблеми, збір даних, аналіз, синтез, формування рекомендацій та моніторинг.
7. Дотримання законності та прав людини у процесі інформаційно-аналітичного забезпечення: основні вимоги та стандарти.
8. Охарактеризуйте роль Єдиної інформаційної системи МВС у забезпеченні аналітичної підтримки та оперативної взаємодії між підрозділами.
9. Розкрийте сучасні технології аналітичної роботи (штучний інтелект, геоінформаційні системи, блокчейн) та їх застосування у правоохоронній діяльності. Оцініть практичну значимість інформаційно-аналітичного забезпечення для запобігання злочинам та прийняття управлінських рішень.
10. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності у протидії молодіжній злочинності: правові та організаційно-технологічні аспекти.

Практичні завдання:

1. Ви отримали інформацію про потенційний конфлікт у регіоні через соціальні мережі та новини. Проведіть збір і систематизацію даних, визначте ключові ризики та підготуйте аналітичну довідку.

2. Використовуючи умовну автоматизовану систему обліку правопорушень, визначте тренди по типах злочинів за останній місяць. Підготуйте рекомендації щодо пріоритетних заходів поліції.

3. Отримано оперативні дані про серію квартирних крадіжок у місті. Пройдіть всі етапи аналітичного циклу: ідентифікація проблеми, збір даних, верифікація, аналіз, формування рекомендацій та моніторинг.

4. На прикладі ЄІС МВС оцініть, як інтеграція даних з різних підсистем допомагає запобігти злочинам та підвищує швидкість прийняття рішень. Складіть короткий звіт.

5. Виявлено витік персональних даних з регіональної бази МВС. Складіть план дій із захисту інформації та забезпечення безпеки даних, враховуючи принципи законності та захисту персональних даних.

Рекомендована література:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

2. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12/card2#Card>.

3. Про єдину комп'ютерну інформаційну систему правоохоронних органів у боротьбі зі злочинністю : Указ Президента України від 31.01.2006 № 80/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/2006#Text>.

4. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки : Указ президента України від 11.05.2023 № 273/2023. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2732023-46733>.

5. Положення про Єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 № 1024 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2023 р. № 866). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#n124>

6. Положення про інформаційно-комунікаційну систему «Автоматизована аналітична платформа» єдиної інформаційної системи МВС : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.10.2025 № 677. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1522-25/sp:dark#Text>

7. Верлос Н.В., Пирожкова Ю.В., Мельковський О.В. Особливості проведення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових)

дій при розслідуванні хуліганства, вчиненого футбольними вболівальниками. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 5. С. 351-355.

8. Верлос Н.В., Пирожкова Ю.В., Мельковський О.В. Деякі особливості оперативно-розшукового запобігання кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи, учинених членами неформальних молодіжних груп (об'єднань). *Прикарпатський юридичний вісник*. 2024. № 3 (56). С. 208-211.

9. Ларкін М.О., Пирожкова Ю.В. Спеціальна техніка та інформаційне забезпечення розслідування групових злочинів неформальної молоді. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2025. Випуск 92: частина 4. С. 326-331.

10. Пирожкова Ю.В., Ларкін М.О., Мельковський О.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності у протидії молодіжній злочинності: правові та організаційно-технологічні аспекти. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2026. № 1. С. 345-354.

11. Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності : навч. посіб. / Е. В. Рижков, Ю. П. Синиціна, С. О. Прокопов та ін. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2024. 180 с.

Методичні рекомендації

Підготовка до практичного заняття має бути спрямована на формування системного уявлення про роль інформаційно-аналітичного забезпечення в діяльності правоохоронних органів та набуття практичних навичок аналітичного мислення.

Під час підготовки здобувачам освіти рекомендується:

- опрацювати нормативно-правову базу, що регулює інформаційно-аналітичну діяльність правоохоронних органів (законодавство про Національну поліцію, оперативно-розшукову діяльність, Єдину інформаційну систему МВС, захист персональних даних);
- звернути увагу на організаційні засади аналітичної роботи та місце аналітичних підрозділів у системі правоохоронних органів;
- засвоїти сутність аналітичного циклу: ідентифікація проблеми, збір та верифікація даних, аналіз, синтез, формування рекомендацій і моніторинг;
- розуміти принципи збору, обробки та використання інформації, зокрема законність, достовірність, пропорційність, захист прав людини та персональних даних;
- ознайомитися з можливостями використання відкритих джерел інформації (OSINT) та правовими обмеженнями їх застосування;

- мати уявлення про призначення та функції автоматизованих інформаційних систем у правоохоронній діяльності, зокрема Єдиної інформаційної системи МВС;

- розуміти значення сучасних технологій аналітичної роботи (штучний інтелект, геоінформаційні системи, аналітичні платформи) для запобігання злочинності та підтримки управлінських рішень.

Під час підготовки до заняття доцільно орієнтуватися не лише на теоретичні положення, а й на практичні ситуації, з якими стикаються правоохоронні органи, зокрема:

- аналіз інформації з різних джерел (офіційні зведення, статистика, відкриті інформаційні ресурси);

- оцінка ризиків та загроз громадській безпеці;

- виявлення тенденцій злочинності;

- формування аналітичних довідок та управлінських рекомендацій.

Рекомендується тренувати навички логічного структурування матеріалу, аргументації висновків та формулювання пропозицій щодо практичних заходів.

У результаті підготовки здобувач повинен бути готовим:

- обґрунтовано відповідати на питання для обговорення;

- аналізувати умовні оперативні ситуації;

- застосовувати аналітичний підхід до вирішення практичних завдань;

- формулювати висновки та рекомендації на основі отриманих даних з урахуванням вимог законності та прав людини.